

**Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра теории литературы
Аннотация к дипломной работе
«Міфапэтыка Яна Баршчэўскага: генезіс і мастацкія тэндэнцыі»
Марковская Ирина Юрьевна,
руководитель Приемко Ольга Викторовна
2014**

РЭФЕРАТ

Тэма: Міфапаэтыка Яна Баршчэўскага: генезіс і мастацкія тэндэнцыі
Ключавыя словы: МІФАПАЭТЫКА, ЯН БАРШЧЭЎСКІ, ІНТЭРТЭКСТУАЛЬНАСЦЬ, КРЫНІЦЫ АДАПТАЦЫІ МІФАПАЭТЫЧНЫХ ВОБРАЗАЎ, РЭАЛЬНАЕ І ФАНТАСТЫЧНАЕ Ў ТВОРАХ ЯНА БАРШЧЭЎСКАГА.

Аб'ект даследавання - творчасць Яна Баршчэўскага.

Прадмет даследавання – генезіс, мастацкія тэндэнцыі, фальклорна-міфалагічныя вобразы ў творы Яна Баршчэўскага "Шляхціц Завальня, або Беларусь у фантастычных апавяданнях".

Мэта - выяўленне генезіса фальклорна-міфалагічных вобразаў у творчасці Яна Баршчэўскага і спосабы іх выкарыстання ў паэтыцы.

Даследаванні і распрацоўкі: раскрыта паняцце інтэртэкстуальнасці, разгледжаны яе знакі; міфапаэтыка апісана як састаўная частка паэтыкі; вызначаны асноўныя крыніцы адаптацыі міфапаэтычных вобразаў; выяўлены аспекты судакранання творчай дзейнасці Я.Баршчэўскага і М.Гогаля; апісаны рэальны і фантастычны бакі твораў Я.Баршчэўскага.

Структура работы. Дыпломная работа складаецца з: уводзінаў, двух раздзелаў, заключэння і спіса літаратуры (51 пазіцыя).

У выніку праведзенага даследавання мы прыйшлі да наступных высноў: формы узаемадзеяння Я.Баршчэўскага з вуснай народнай творчасцю вельмі разнастайныя. Аўтар пастаянна звяртаецца да фальклорных сюжэтаў і матываў. Фальклорны матэрыял кампазіцыйна запаўняе прастору аўтарскага тэксту. Проза пісьменніка інтэрпрэтуецца алегарычна, паколькі ў тагачаснай грамадскай атмасферы толькі пры дапамозе алегорый і іншасказанняў можна было уздзеінічаць на чытача. Указанні на двайны сэнс мы знаходзім у самім творы.

Аспекты судакранання творчасці М.Гогаля і Я.Баршчэўскага можна вылучыць на структурным узроўні, а таксама ў падабенстве матываў. Некаторыя персанажы абодвух аўтараў створаны пад уплывам фальклору, іншыя з'яўляюцца проста фантазіямі. Структура галоўных персанажаў абумоўлена наяўнасцю шматузроўневага хранатопу.

У творах Яна Баршчэўскага мы знаходзім элементы фантастыкі, гіпербалізацыі. Не гледзячы на гэта, рэальнае вельмі арганічна ўпісываецца ў агульную карціну. Такім чынам, пісьменнік з вялікім майстэрствам трансфармуе дасягненні рамантычнай фантастыкі ў сваёй творчай дзейнасці.

РЕФЕРАТ

Тема: Мифопоэтика Яна Борщевского: генезис и художественные тенденции

Ключевые слова: МИФОПОЭТИКА, ЯН БОРЩЕВСКИЙ, ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТЬ, ИСТОЧНИКИ АДАПТАЦИИ МИФОПОЭТИЧЕСКИХ ОБРАЗОВ, РЕАЛЬНОЕ И ФАНТАСТИЧЕСКОЕ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ЯНА БОРЩЕВСКОГО.

Объект исследования - творчество Яна Борщевского.

Предмет исследования – генезис, художественные тенденции, фольклорно-мифологические образы в произведении Яна Борщевского "Шляхтич Завальня, или Беларусь в фантастических рассказах".

Цель - определение генезиса фольклорно-мифологических образов в творчестве Яна Борщевского и способы их использования в поэтике.

Исследования и разработки: раскрыто понятие интертекстуальности, рассмотрены ее знаки; мифопоэтика описана как составная часть поэтики; определены основные источники адаптации мифопоэтических образов; выявлены аспекты соприкосновения творческой деятельности Я.Борщевского и Н.Гоголя; описаны реальная и фантастическая стороны в произведениях Я.Борщевского.

Структура работы. Дипломная работа включает в себя: введение, две главы, заключение и список использованных источников (51 позиция).

В итоге проведенного исследования мы пришли к следующим выводам: формы взаимодействия Я.Борщевского с устным народным творчеством очень разнообразны. Автор постоянно обращается к фольклорным сюжетам и мотивам. Фольклорный материал композиционно заполняет пространство авторского текста. Проза писателя интерпретируется аллегорически, поскольку в общественной атмосфере того времени только при помощи аллегорий и иносказаний можно было влиять на читателя. Указания на двойной смысл мы находим в самом произведении.

Аспекты соприкосновения творчества Н.Гоголя и Я.Борщевского можно выделить на структурном уровне, а также в сходстве мотивов. Некоторые персонажи обоих авторов созданы под влиянием фольклора, другие являются просто фантазиями. Структура главных персонажей обусловлена наличием многоуровневого хронотопа.

В произведениях Яна Борщевского мы находим элементы фантастики, гиперболизации. Не смотря на это, реальное очень органично вписывается в общую картину. Таким образом, писатель мастерски трансформирует достижения романтической фантастики в своей творческой деятельности.

ABSTRACT

The theme: Jan Borshevsky`s mythopoetics: genesis and artistic trends

Keywords: JAN BORSCHEVSKY, MYTH, STAGES OF ADAPTATION OF MYPHOPOETIC IMAGES, INTERTEXTUALITY, REAL AND FANTASTIC IN J. BORSCHEVSKY `S WORKS.

The object of research: the work of Jan Borshevsky.

The subject of research: Genesis, artistic trends, folklore and mythological images in the work of Jan Borshevsky "Shlyakhtich Zavalnia" or Belarus in fantastic stories.

The aim: to determine the Genesis of folklore and mythological images in the creative work of Jan Borshevsky and to know how to use them in the poetics.

Research and development: the concept of intertextuality and its trends were studied; mythopoetics was described as an integral part of poetics; identified the main sources of adaptation of mythopoetic images were identified; aspects of contact with creative activities of J. Borshevsky and N. Gogol were identified; the real and the fantastic side of the works of Borshevsky was described.

The structure of diploma thesis. The thesis includes introduction, two chapters, conclusions and the bibliography list (51 sources).

We came to the following conclusions: J. Borshevsky`s forms of interaction with oral folk arts are very diverse. The author refers to folk themes and motives. The author calls his work fantastic. Folklore fills the space of the text. Prose is interpreted allegorically. Description of supernatural events is treated in an allegorical sense. As due to the social atmosphere of the time it was only possible to influence the reader through allegories.

Aspects of contact in the works of N.Gogol J.Borshevskogo can be differentiated at the structural level, as well as in the similarity of motives. The creation of some characters by both authors was influenced by folklore, others are the result of fantasies. In the works of Yan Borshevsky we find the elements of fantasy, hyperbole. Despite this, the reality fits into the overall picture organically. Thus, the writer transforms achievements of romantic fiction masterfully in his artistic career.